

Υπουργείο Οικονομικών

Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους

ΟΔΗΓΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Φώτης Κουρμούσης
Ειδικός Γραμματέας

14/6/2021

Περιεχόμενα

- 1 Καταγραφή εμπλεκόμενων προσώπων στις οφειλές
- 2 Καταγραφή οφειλών των εμπλεκόμενων προσώπων
- 3 Καταγραφή εμπορικής αξίας περιουσίας
- 4 Υπολογισμός ποσού που θα λάμβανε ο πιστωτής σε περίπτωση ρευστοποίησης
- 5 Υπολογισμός ποσού που πρέπει να πληρώσει ο οφειλέτης για τη ρύθμιση οφειλής
- 6 Υπολογισμός ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης ρύθμισης οφειλής
- 7 Υπολογισμός πρόσθετου ποσού μηνιαίας δόσης ρύθμισης οφειλής
- 8 Υποβολή αιτήματος ρύθμισης οφειλών προς όλους τους θεσμικούς πιστωτές

Οι παρούσες οδηγίες αφορούν στη δημιουργία μιας οριστικής (δηλ. χωρίς διάρκεια λήξης) ρύθμισης οφειλών απευθείας μεταξύ των πιστωτών (τράπεζες, διαχειριστές δανείων) και οφειλέτη, συνοφειλετών και εγγυητών του. Η δημιουργία προσωρινής ρύθμισης (δηλ. με συγκεκριμένη διάρκεια λήξης) δεν ακολουθεί υποχρεωτικά τους ίδιους κανόνες που περιγράφονται παρακάτω. Δεν είναι εφικτή η ρύθμιση οφειλών απευθείας με πιστωτή, ενόσω υπάρχει εν εξελίξει δικαστική διένεξη και ο οφειλέτης θα πρέπει να παραιτηθεί από τις δικαστικές ενέργειες, ταυτόχρονα με την υπογραφή της συμφωνίας ρύθμισης οφειλών.

1

Καταγραφή εμπλεκόμενων προσώπων στις οφειλές

a. Σε κάθε οφειλή ενδέχεται να εμπλέκονται πολλαπλά πρόσωπα, όπως:

i) Οφειλέτες

ii) Συνοφειλέτες (π.χ. ιδιοκτήτες / διαχειριστές επιχείρησης, συγγενείς πρώτου βαθμού)

iii) Εγγυητές

- b. Είναι εφικτή η επίτευξη ρύθμισης μόνο από τον οφειλέτη (δηλ. χωρίς τη συμμετοχή συνοφειλετών και εγγυητών), ωστόσο θα πρέπει να ρυθμιστεί ολόκληρη η οφειλή και χωρίς δυνατότητα διαγραφής οφειλής.
- c. Δεν προβλέπεται επιμερισμός / διαχωρισμός της οφειλής μεταξύ των οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών (π.χ. να «σπάσει» η οφειλή στα 2 και να πληρώνει ο καθένας μόνο ένα κομμάτι της οφειλής).

- d. Εάν οφειλέτες και συνοφειλέτες και εγγυητές αντιμετωπίζουν δυσκολίες επικοινωνίας ή συνεργασίας μεταξύ τους (π.χ. κάποιοι εξ αυτών δεν προσκομίζουν τις απαιτούμενες πληροφορίες / έγγραφα εξαιτίας διένεξής τους), τότε επιλύεται μόνο δικαστικώς δηλαδή με έναν δικηγόρο.

2 Καταγραφή οφειλών των εμπλεκόμενων προσώπων

α. Οι οφειλές περιλαμβάνουν:

i) το κεφάλαιο (δηλ. χρεολύσιο)

ii) τους τόκους (που προκύπτουν από την επιβολή επιτοκίου επί του κεφαλαίου)

iii) τις προσαυξήσεις (που προκύπτουν από την καθυστέρηση πληρωμής)

iv) Τα πρόστιμα (αφορά μόνο σε οφειλές προς το δημόσιο)

b. Εάν οι οφειλέτες και πιστωτές διαφωνούν για το ύψος των οφειλών (π.χ. για τις προσαυξήσεις), τότε επιλύεται μόνο δικαστικώς δηλαδή με έναν δικηγόρο.

3

Καταγραφή εμπορικής αξίας περιουσίας

- a. Η περιουσία περιλαμβάνει, τόσο ακίνητα όσο και κινητές αξίες (καταθέσεις, μετοχές, ομόλογα, οχήματα, σκάφη, αντικείμενα αξίας κλπ)
- b. Η εμπορική αξία της περιουσίας λαμβάνεται είτε από τον πιστωτή ή υπολογίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή που έχει πιστοποιηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών (<https://www.minfin.gr/web/g.g.-oikonomikes-politikes/metroo-pistopoiemenon-ektimeton>)
- c. Εάν οι οφειλέτες και πιστωτές διαφωνούν για την εμπορική αξία της περιουσίας, τότε επιλύεται μόνο δικαστικώς δηλαδή με δικηγόρο

4

Υπολογισμός ποσού που θα λάμβανε ο πιστωτής σε περίπτωση
ρευστοποίησης

- a. Στην πλειονότητα περιπτώσεων σήμερα ισχύει: 65% ενυπόθηκοι πιστωτές (δηλ. πιστωτές που έχουν εγγράψει υποθήκη/προσημείωση σε ακίνητη περιουσία), 25% δημόσιο και εργαζόμενοι (χωρίς υποθήκες), 10% λοιποί πιστωτές.

Έχει ήδη τροποποιηθεί η σχετική νομοθεσία και στο μέλλον θα ισχύει νέα σειρά κατάταξης όπου εξοφλείται πρώτα ο ΦΠΑ, μετά οι μισθοί εργαζομένων για 6 μήνες, μετά οι πιστωτές που έχουν υποθήκες, μετά το δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία και στο τέλος όλοι οι υπόλοιποι πιστωτές.

b. Οι πιστωτές δύνανται να εκποιήσουν ολόκληρη την περιουσία του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των εγγυητών, ανεξάρτητα αν έχουν ήδη προβεί σε υποθήκη / προσημείωσή της (διότι δύνανται να προβούν, κατόπιν δικαστικής απόφασης).

5

Υπολογισμός ποσού που πρέπει να πληρώσει ο οφειλέτης
για τη ρύθμιση οφειλής

5 Υπολογισμός ποσού που πρέπει να πληρώσει ο οφειλέτης για τη ρύθμιση οφειλής

- a. Αν το σύνολο των οφειλών είναι μικρότερο από το σύνολο της αξίας της περιουσίας του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των εγγυητών, τότε:
 - i) υπολογίζεται το ποσό που πρέπει να πληρωθεί (δες σημεία 6 και 7 παρακάτω)
 - ii) αν δεν πληρωθεί αυτό το ποσό, τότε ο πιστωτής δύναται να κινηθεί νομικά εναντίον του οφειλέτη, συνοφειλετών και εγγυητών του, με σκοπό να ρευστοποιήσει την περιουσία τους, μέχρι να εξοφληθεί η πλήρης οφειλή
 - iii) δεν επιτρέπεται η διαγραφή οφειλής (παρά μόνο με δικαστική απόφαση)

b. Αν το σύνολο των οφειλών είναι μεγαλύτερο από το σύνολο της αξίας της περιουσίας του οφειλέτη και των συνοφειλετών και των εγγυητών, τότε:

- i) υπολογίζεται το ελάχιστο ποσό που πρέπει να πληρωθεί (σύμφωνα με το σημείο 6 παρακάτω) και επίσης υπολογίζεται το ενδεχόμενο διαθέσιμο περίσσευμα εισοδήματος του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών (σύμφωνα με το σημείο 7 παρακάτω)

ii) σε περίπτωση που προκύπτει διαθέσιμο περίσσευμα εισοδήματος του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών, τότε αυτό προστίθεται στο ελάχιστο ποσό ρύθμισης του σημείου 6 παρακάτω

iii) σε περίπτωση που δεν προκύπτει διαθέσιμο περίσσευμα εισοδήματος του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών, τότε δύναται ο πιστωτής να προβεί σε διαγραφή μέρους της συγκεκριμένης οφειλής, την οποία αδυνατεί να αποπληρώσει ο οφειλέτης, οι συνοφειλέτες και οι εγγυητές του

iv) ο πιστωτής δύναται να κινηθεί νομικά εναντίον του οφειλέτη, συνοφειλετών και εγγυητών του, με σκοπό να ρευστοποιήσει την περιουσία τους, μέχρι να εξοφληθεί ολόκληρη η οφειλή.

6

Υπολογισμός ποσού που πρέπει να πληρώσει ο οφειλέτης
για τη ρύθμιση οφειλής

- a. Η μηνιαία δόση ρύθμισης οφειλών αποτελείται από το κεφάλαιο (δηλ. το χρεολύσιο) και τον τόκο (που προκύπτει από το επιτόκιο)
- b. Το κεφάλαιο υπολογίζεται ως το άθροισμα της εμπορικής αξίας ολόκληρης της περιουσίας του οφειλέτη, συνοφειλετών και εγγυητών του διαιρούμενο με τους μήνες που θα διαρκεί η ρύθμιση:
 - i) η διάρκεια της ρύθμισης αποτελεί αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ οφειλέτη και πιστωτή (δηλ. δεν καθορίζεται από τη νομοθεσία)

- ii) οι πιστωτές δεν παρέχουν μακροχρόνια ρύθμιση, εάν οι οφειλέτες, συνοφειλέτες και εγγυητές έχουν μεγάλη ηλικία (δηλ. κοντά στο προσδόκιμο όριο ζωής), εκτός αν φέρουν και εγγυητή νεότερης ηλικίας, ο οποίος θα πρέπει να υπογράψει τη σύμβαση ρύθμισης δανείου

ς. Το επιτόκιο καθορίζεται από τον πιστωτή (αποτελεί πεδίο διαπραγμάτευσης με τον οφειλέτη) και το ποσό των τόκων που προκύπτει προσauξάνει το κεφάλαιο της οφειλής (δηλ. χρεολύσιο) για τους μήνες διάρκειας της ρύθμισης.

Η ρύθμιση οφειλής επιφέρει (κατά βάση) αύξηση του επιτοκίου του δανείου (συγκριτικά με το επιτόκιο που είχε συμφωνηθεί και ίσχυε για το διάστημα που το δάνειο ήταν εξυπηρετούμενο / ενήμερο)

d. Αν η εμπορική αξία των ακινήτων είναι μεγάλη (π.χ. άνω του 1 εκατ. ευρώ), τότε οι πιστωτές (κατά βάση) δεν δέχονται μακροχρόνια ρύθμιση (δηλ. όχι πάνω από 3 έτη) και ζητούν πώληση ακινήτων (είτε συναινετική ή μέσω πλειστηριασμού).

Αν υπάρχουν πολλαπλά ακίνητα, τότε οι πιστωτές ζητούν πώληση κάποιων ακινήτων, με σκοπό να μειωθεί η οφειλή

ε. Αν οι οφειλέτες, συνοφειλέτες και εγγυητές δεν μπορούν να καλύψουν τη μηνιαία δόση ρύθμισης οφειλών (δηλ. τόσο το κεφάλαιο, όσο και τους τόκους), τότε θα πρέπει να προβούν από μόνοι τους σε πώληση (μέρους της) περιουσίας τους, εντός εύλογου χρονικού διαστήματος (συνήθως σε 1 έτος), έτσι ώστε να μειώσουν την οφειλή και συνεπαγόμενα και τη μηνιαία δόση αποπληρωμής.

Αν δεν πωλήσουν οι ίδιοι την περιουσία τους, τότε δύναται να το κάνει ο πιστωτής μέσω πλειστηριασμού (σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας), ανεξαρτήτως αν έχει εγγράψει προσημείωση / υποθήκη στην περιουσία τους.

7

Υπολογισμός πρόσθετου ποσού μηνιαίας δόσης
ρύθμισης οφειλής

Η ανωτέρω ελάχιστη δόση προσαυξάνεται εάν, μετά την κάλυψή της, προκύπτει περίσσευμα από τα εισοδήματα των οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών.

Για να υπολογιστεί αυτό γίνονται τα ακόλουθα:

- a. Καταγραφή όλων των εισοδημάτων οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών
- b. Καταγραφή όλων των εύλογων δαπανών διαβίωσης οφειλετών, συνοφειλετών και εγγυητών. Λαμβάνονται υπόψη τόσο τα ποσά του πίνακα της ΕΛΣΤΑΤ (ομάδα / κατηγορία 1), όσο και οι πρόσθετες δαπάνες (φόροι και εισφορές δημοσίου, ιατρικά έξοδα, ενοίκιο κατοικίας οικογένειας και τέκνων που διαμένουν σε άλλη πόλη λόγω σπουδών, δικαστικές αποφάσεις, όπως για διατροφή λόγω διαζυγίου).

ς. Αν από την αφαίρεση των 3 ανωτέρω ποσών (δηλ. εισοδήματα, μείον δαπάνες, μείον ελάχιστου ποσού μηνιαίας δόσης ρύθμισης οφειλών) προκύπτει περίσσευμα χρημάτων, τότε το περίσσευμα αυτό προσαυξάνει την ελάχιστη δόση ρύθμισης οφειλών (όπως υπολογίστηκε στο σημείο 6) και έτσι καθορίζεται η τελική δόση ρύθμισης οφειλών

d. Τα ανωτέρω υπολογίζονται κατ' εκτίμηση και για το μέλλον, δηλ. για τη διάρκεια της ρύθμισης (π.χ. τέκνο που σπουδάζει συνεπάγεται δαπάνες για κάποια συγκεκριμένα έτη και όχι για 20 έτη).

Ως εκ τούτου ο πιστωτής δύναται να ζητήσει:

- i) να αυξάνεται η δόση αποπληρωμής (πρόγραμμα “step-up”) στο μέλλον, λαμβάνοντας υπόψη τη μελλοντική μείωση των δαπανών
- ii) να επικαιροποιούνται σε ετήσια βάση τα ανωτέρω στοιχεία και να αναπροσαρμόζεται το ποσό πληρωμής (είτε μειώνεται ή αυξάνεται), ανάλογα με τα έσοδα και τα έξοδα.

8

Υποβολή αιτήματος ρύθμισης οφειλών προς θεσμικούς πιστωτές

Ο οφειλέτης, οι συνοφειλέτες και οι εγγυητές πρέπει να υποβάλλουν (ο καθένας τους) μια αίτηση ρύθμισης οφειλών σε όλους τους θεσμικούς πιστωτές (δηλ. δημόσιο και χρηματοδοτικούς φορείς), με σκοπό να ρυθμίσουν όλα τα χρέη τους και έτσι να αποφύγουν τα μέτρα εναντίον τους (δηλ. κατασχέσεις και πλειστηριασμούς):

α. Σύμφωνα με το Νόμο 4224/2013 περί Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών είναι εφικτή η υποβολή αίτησης (ξεχωριστά) σε κάθε τράπεζα – διαχειριστή δανείων. Η αίτηση πρέπει να περιλαμβάνει τα έσοδα, τα έξοδα, την κινητή και ακίνητη περιουσία, τις υποθήκες / προσημειώσεις των ακινήτων κλπ, όπως καθορίζεται σε συγκεκριμένο τυποποιημένο έντυπο (ΤΟΚ).

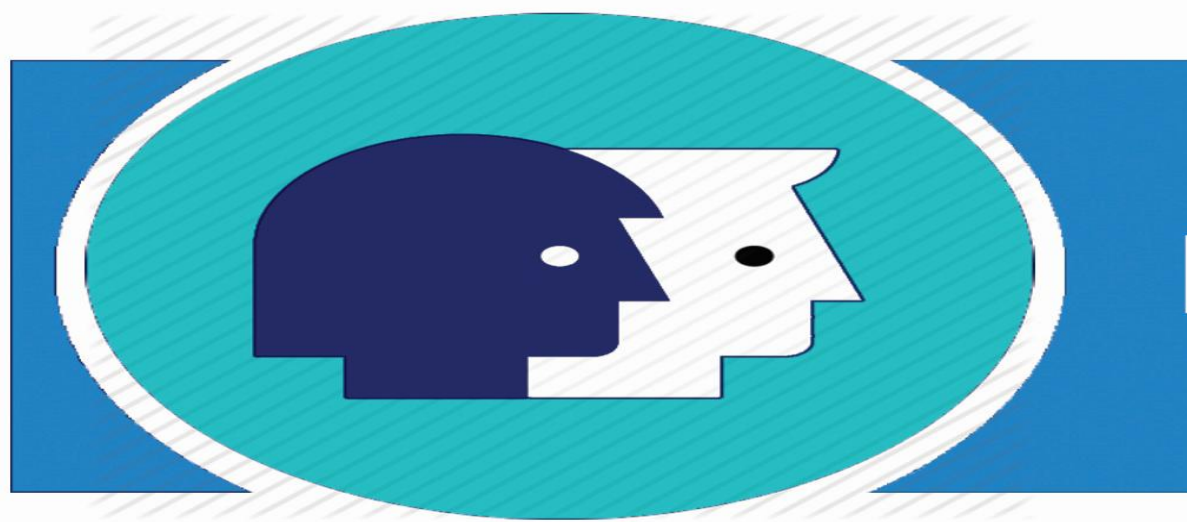

- b. Σύμφωνα με το Νόμο 4738/2020 περί εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών είναι εφικτή η υποβολή 1 ενιαίας ηλεκτρονικής αίτησης προς όλους τους πιστωτές.

Φυσικά πρόσωπα και επιχειρήσεις μπορούν να λάβουν
εξατομικευμένη ενημέρωση για τους τρόπους
διαχείρισης των οφειλών τους σε ένα από τα
50 Κέντρα – Γραφεία Ενημέρωσης και Υποστήριξης Δανειοληπτών
που λειτουργούν πανελλαδικά, κατόπιν τηλεφωνικού ραντεβού
(213.212.5730).

(<http://www.keyd.gov.gr/kgeyd>).

Ευχαριστώ!